

Sygn. akt III AUa 665/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Krystyna Smaga
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2015 r. w Lublinie

sprawy M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wypłatę świadczenia od wcześniejszej daty

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 27 maja 2015 r. sygn. akt IV U 232/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz M. C. kwotę 120 (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Elżbieta Gawda Krystyna Smaga

III AUa 665/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w Zamościu zmienił decyzję pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. i wznowił wnioskodawcy M. C. wypłatę emerytury za okres od dnia 8 marca 2014 r. do dnia 30 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Decyzją z dnia 25 lutego 2014 r. pozwany organ rentowy odmówił wnioskodawcy M. C. prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Na skutek odwołania wnioskodawcy Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 17 października 2014 r., wydanym w sprawie IVU 264/14, zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wnioskodawcy prawo do emerytury od miesiąca złożenia wniosku, tj. od dnia 1 lutego 2014 r. Wykonując wyrok pozwany decyzją z dnia 12 grudnia 2014 r. przyznał wnioskodawcy emeryturę i zawiesił jej wypłatę z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

W piśmie z dnia 19 grudnia 2014 r. skarżący wniósł o podjęcie wypłaty emerytury od dnia ustania stosunku pracy tj. od 7 marca 2014 r. i złożył świadectwo pracy.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy podjął wypłatę świadczenia od miesiąca złożenia wniosku, tj. od 1 grudnia 2014 r.

W oparciu o poczynione ustalenia Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie, przywołując przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440)

Zgodnie z art. 6 pkt 2 cyt. ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. w cyt. ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. po art. 103 dodano art. 103a w brzmieniu: prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Przepis ten wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. (art. 30 ww. ustawy). Kontynuowanie zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy nie ma wpływu na nabycie prawa do emerytury, gdyż prawo to powstaje z mocy ustawy po spełnieniu warunków określonych w przepisach, ale przesądza o uznaniu, że realizacja tego prawa, polegająca na wypłacie świadczenia ulega zawieszeniu w razie kontynuowania zatrudnienia po nabyciu prawa do emerytury, niezależnie od wysokości uzyskiwanego przychodu ze stosunku pracy.

Sąd Okręgowy zważył, że w świetle art. 100 ust. 1 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Realizacja prawa do emerytury w postaci wypłaty świadczenia następuje dopiero wówczas, gdy pracownik rozwiąże stosunek pracy łączący go z pracodawcą, na rzecz którego świadczył pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury i złoży stosowny wniosek. Art. 129 ust. 1 i 2 cyt. ustawy wyraża zasadę, że świadczenie wypłaca się od dnia powstania do niego prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, uzależniając początkową datę wypłaty świadczenia od daty złożenia o nie wniosku.

Sąd zważył, że wnioskodawca w dacie złożenia wniosku o emeryturę pozostawał w zatrudnieniu w firmie (...) od dnia 1.03.2001 r. do dnia 7.03.2014 r. W dniu 7.03.2014 r. spełnił ostatni z warunków niezbędnych (rozwiązanie stosunku pracy) do realizacji wypłaty świadczenia, co potwierdził świadectwem pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2013 r. II UK 304/12, LEX nr 1324959).

W ocenie Sądu Okręgowego pismo wnioskodawcy z dnia 19 grudnia 2014 r. nie było nowym wnioskiem o wypłatę, bo taki złożył już w dniu 1 lutego 2014 r., wskazując sposób i miejsce dokonania wypłaty. Wniosek o emeryturę należy rozumieć jako żądanie ustalania prawa wraz z wypłatą.

Sąd Okręgowy zważył, że skoro ostatnim warunkiem realizacji wypłaty było rozwiązanie stosunku pracy, to należy uznać, iż z dniem 8 marca 2014 r. warunek ten został spełniony. Pismo z dnia 19 grudnia 2014 r., z dołączonym świadectwem pracy, nie jest zatem nowym wnioskiem o wypłatę, jak przyjął organ, bo taki już został złożony, a jedynie potwierdzeniem spełnienia z dniem 8 marca 2014 r. ostatniej przesłanki do wypłaty świadczenia. Okoliczność, że część ubezpieczonych ubiegających się o prawo do emerytury, uzyskuje to prawo niezwłocznie, a część dopiero w następstwie

orzeczenia organu odwoławczego, nie daje podstaw do tego, aby stosować wobec nich różne zasady realizacji prawa do świadczenia. Gdyby prawo wnioskodawcy zostało ustalone niezwłocznie, w ustawowym terminie od daty złożenia wniosku, to wypłata nastąpiłaby po rozwiązaniu umowy o pracę. Tak samo zatem należy traktować sytuację gdy - na ten sam wniosek - prawo zostanie ustalone na mocy wyroku sądowego w terminie późniejszym.

Z tych względów i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając;

1) naruszenie prawa materialnego tj. art. 135 ust. 1 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego niezastosowanie i wznowienie wypłaty emerytury za okres od 8 marca do 30 listopada 2014 r., mimo że wznowienie winno nastąpić nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty tj. od 1 grudnia 2014 r.;

2) naruszenie prawa materialnego tj. art. 129 ust. 1 cyt. ustawy przez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że przepis ten reguluje zasady wznowienia wypłaty świadczenia zawieszono na mocy art. 103a cyt. ustawy, a w konsekwencji uznanie, że pismo z dnia 19 grudnia 2014 r. nie jest nowym wnioskiem o wypłatę a jedynie kontynuacją wniosku o przyznanie i wypłatę emerytury, pozwalającym na wznowienie wypłaty od dnia ustania przyczyny zawieszenia wypłaty;

3) naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez potraktowanie pisma z dnia 19 grudnia 2014 r. jako potwierdzenia spełnienia z dniem 8 marca 2014 r, ostatniej przesłanki do wypłaty świadczenia (art. 129 ust. 1 cyt. ustawy) a nie wniosku o wznowienie wypłaty świadczenia (art. 135 ust. 1 cyt. ustawy).

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Apelujący podnosił, że Sąd Okręgowy nietrafnie potraktował pismo wnioskodawcy z dnia 19 grudnia 2014 r. jako kontynuację, względnie uzupełnienie wniosku z dnia 1 lutego 2014 r. Pismo to jest bowiem wnioskiem o wznowienie wypłaty zawieszono świadczenia. Świadczy o tym fakt, że wnioskodawca nie kwestionował decyzji z dnia 12 grudnia 2014 r. ale decyzję z dnia 23 stycznia 2015 r. Nadto przyjęcie jako prawidłowej koncepcji Sądu Okręgowego, prowadziło do wniosku, że art. 135 ust. 1 cyt. ustawy traci rację bytu, skoro kwestie wznowienia wypłaty świadczenia zostały uregulowane w art. 129 ust. 1 cyt. ustawy.

Z tych względów pozwany uznawał apelację za uzasadnioną.

Opierając się na ustaleniach faktycznych jak i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji **Sąd Apelacyjny zważył co następuje:**

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia prawa procesowego, wskazanego w apelacji, gdyż materiał dowodowy zgromadzonym w sprawie nie budzi wątpliwości. Spór w niniejszej sprawie sprowadza się w istocie do zbadania czy Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia prawa materialnego, wskazanego w apelacji

a w szczególności czy prawidłowo uznał, że pismo skarżącego z dnia 19 grudnia 2014 r. nie jest wnioskiem inicjującym postępowanie o wypłatę emerytury.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zasadnie Sąd Okręgowy przyjął, że wniosek o emeryturę zwiera w sobie nie tylko żądanie ustalenia prawa do świadczenia ale również żądanie jego wypłaty. Ustalenie wnioskodawcy prawa do emerytury wyrokiem Sądu Okręgowego w Zamościu oznacza, że wykonując ten wyrok organ rentowy winien przyznać emeryturę jak również dokonać jej wypłaty o ile nie wystąpiły przeszkody w realizacji świadczenia, wymienione w treści art. 103a cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Składając wniosek o emeryturę M. C. wskazał, że pozostaje w stosunku pracy. Odmowa przyznania prawa do emerytury i trwające przez dłuższy czas postępowanie sądowe nie może wpływać ujemnie na realizację prawa do świadczenia. Wnioskodawca w toku postępowania rozwiązał stosunek pracy z dniem 7 marca 2014 r., o czym zawiadomił pozwanego w dniu 19 grudnia 2014 r. Słusznie zatem Sąd Okręgowy przyjął, że wypłata emerytury winna nastąpić od dnia 8 marca 2014 r., gdyż w tej dacie spełnione zostały wszystkie przesłanki wymagane do realizacji świadczenia.

Dodać należy, że pozwany wykonując wyrok po 10 miesiącach od złożenia wniosku winien zbadać czy skarżący spełnił wszystkie przesłanki warunkujące wypłatę świadczenia. Obowiązek ten ciąży na organie rentowym z mocy art. 9 k.p.a. Zgodnie z jego treścią organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Wydając decyzję wykonującą wyrok pozwany nie podjął żadnych działań w celu zbadania czy wnioskodawca nadal pozostaje w stosunku pracy czy też zaistniały warunki do wypłaty emerytury.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia prawa materialnego wskazanego w apelacji tj. art. 135 ust 1 i art. 129 ust. 1 cyt. ustawy. Przepisy te określają zasadę przyznawania świadczeń na wniosek i podjęcie wypłaty z chwilą spełnienia wszystkich przesłanek ustawowych. W dniu wydania wyroku ustalającego prawo do emerytury tj. 17 października 2014 r. wnioskodawca nie pozostawał już w stosunku pracy, który został rozwiązany jeszcze w toku postępowania sądowego tj. w dniu 7 marca 2014 roku. Błędem organu rentowego było wydanie decyzji podejmującej wypłatę emerytury dopiero od daty złożenia pisma z dnia 19 grudnia 2014 r., a nie od rozwiązania stosunku pracy, skoro wniosek o przyznanie emerytury został zgłoszony w dniu 7 lutego 2014 roku.

W sprawie niniejszej, jak słusznie przyjął Sąd Okręgowy, znajduje zatem zastosowanie art. 129 ust. 1 cyt. ustawy, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu (...). Prawo do wypłaty świadczenia powstało w dniu 8 marca 2014 r. a zatem po złożeniu wniosku o emeryturę a przed wydaniem decyzji wykonującej wyrok. Tym samym fakt rozwiązania stosunku pracy, udokumentowany nawet po wydaniu decyzji, wywołuje skutek od daty rozwiązania stosunku pracy a nie od daty ponowienia wniosku o wypłatę świadczenia (pierwszy wniosek złożony został w dniu 7 lutego 2014 r.).

W ocenie Sądu Apelacyjnego przepis art. 135 ust. 1 cyt. ustawy nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania. Wniosek o ustalenie prawa i o wypłatę emerytury złożony został w dniu 7 lutego 2014 r. a ponowiony w dniu 19 grudnia 2014 r. Nie można zatem przyjąć, że pismo wnioskodawcy z dnia 19 grudnia 2014 r. jest wnioskiem o „wznowienie wypłaty świadczenia” o jakim stanowi art. 135 ust. 1 cyt. ustawy. Warunki do realizacji świadczenia spełnione zostały w dniu 8 marca 2014 r., zatem od tej daty przysługuje skarżącemu wypłata emerytury. Wyrok wydany przez Sąd Okręgowy jest zatem trafny i zgodny z obowiązującymi przepisami.

Z tych względów i na mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną.